

5 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Maankäyttö- ja rakennuslaki (62 ja 63 §) edellyttää suunnitteluun osallistumisen mahdollistamista ja määrittelee osallisen. Tiedottaminen ja vuorovaikutus kuntalaisten ja muiden osallisten kanssa on ollut laajaa ja keskittynyt erityisesti yleiskaavaprosessin alkuun eli tavoite- ja luonnosvaiheisiin. Yleiskaava on kiinnostanut laajoja joukkoja. Kaikki saatu palaute eri vaiheista on raportoitu ja vaikuttanut seuraavaan vaiheeseen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma hyväksyttiin 11.4.2000 ja sen päivitys 12.8.2003 kaupunginhallituksessa. Yleiskaavan lähtökohdista ja metron tarveselvityksestä oli keväällä 2000 käyty aluekeskuksittain tiedotus- ja keskustelukierros.

Yleiskaavan tavoitekeskustelu käytiin vuonna 2002 ja kuntalaisille esiteltiin monipuolisesti yleiskaavan alustavat rakennemallit ja niiden vaikutukset eri alueilla. Myös liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyvää valmisteluaineistoa oli käytettävissä.

Palautetta saatiin asukastyöryhmien lisäksi yksittäisiltä osallisilta, alueneuvottelukunnilta, yhdistyksiltä ja yhteisöiltä, yrityksiltä ja korkea- ja ammatikorkeakouluilta ja kouluilta. Määrä oli runsaat 300 erilaista palautetta, joissa oli n. 1250 allekirjoittajaa. Tulokset koottiin raportiksi "Minun Espooni – osallistuneiden palaute 2002". Valtuuston tavoitepäätöksen pohjaksi koottiin raportti "Kehityskuvaluonnos 2030".

Yleiskaavaluonnos oli nähtävillä 15.6.-31.8.2004. Sitä esiteltiin mm. viidessä asukastilaisuudessa ja luonnoksen karttapienennös jaettiin joka kotiin

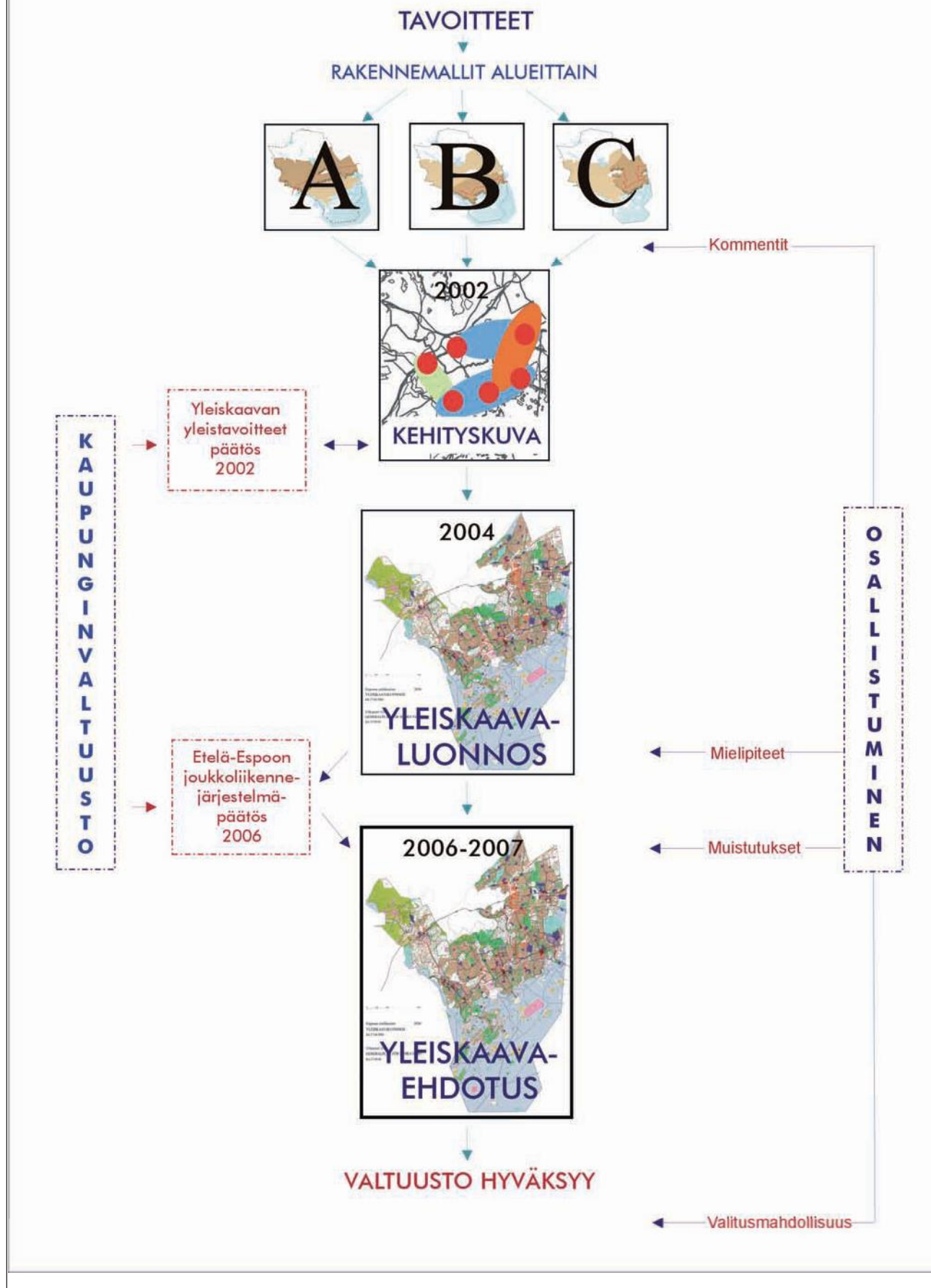
kaupungin kaavoituskatsauksen liitteenä. Lausuntojen johdosta ja lautakunnan aloitteesta tehtiin lisäselvityksiä. Mielipiteitä saatiin lähes 2200, joissa käsiteltiin noin 300 asiaa. Allekirjoittajia oli 6600. Joukossa oli noin 140 yhdistystä ja asunto-osakeyhtiötä, joiden jäsenmäärää on vaikea arvioida.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti noin sadasta muutoksesta, jotka olivat pääosin pieniä. Muutokset koskivat mm. Haukilahdentien, Friisinkallion, Rullavuoren ja Hanikan alueen aluevarauksia, joista oli tullut eniten mielipiteitä. Myös satama-aluevarauksiin, virkistysalueisiin, virkistysyhteyksiin ja ulkoilureitteihin tehtiin muutoksia. Merkittävimpiä muutoksia olivat Kehä III:n pohjoispuoleisen alueen pientaloaluelisäykset sekä Suomenojan laitos- ja työpaikka-alueen merkitseminen mahdollisesti asuinalueeksi muuttuvaksi.

Yleiskaavaehdotus oli nähtävillä 7.2.-8.3.2007 (MRA 19 §). Lausunnonantajille järjestettiin tiedotus- ja keskustelutilaisuus ja kuntalaisille toinen. Muistutuksia saatiin runsas 3000, joista pääosa kopioituja. Noin puolet koski yhtä aluetta eli Friisinkalliota, joka oli yhtenä vaihtoehtona uudelle jätevedenpuhdistamolle. Muistutusten allekirjoittajia oli noin 4000.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli lausuntoja ja muistutuksia huolellisesti. Aineisto on raportissa "Lausunto- ja muistutusraportti, 22.2.2008, Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen muistioita C33:2008". Huomattavia muutoksia olivat Suomenojan ja Friisinkallion merkintämuutokset.

ESPOON ETELÄOSIEN YLEISKAAVAN LAATIMISPROSESSI JA OSALLISTUMINEN

6. YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset yleiskaavan oikeusvaikutukset tulevat voimaan, kun yleiskaava on valtuuston hyväksymä, valtuuston hyväksymispäätös on saanut lainvoiman ja yleiskaavan voimaan tulosta on kuulutettu siten kuin kunnalliset ilmoitukset Espoossa julkaistaan. Tärkein oikeusvaikutus kohdistuu asemakaavoituksen ohjaamiseen. Espoon eteläosien yleiskaava on oikeusvaikutteinen lukuun ottamatta kaavassa erikseen osoitettuja alueita Suvisaaristossa sekä Keskuspuistossa ja Henttaalalla, jossa on jo voimassa olevat osayleiskaavat.

Yleiskaavakarttaa ja -määräyksiä täydentää yleiskaavan selostus. Yleiskaava osoittaa kunkin alueen pääasiallisen käyttötarkoituksen. Sen ohella alueella sallitaan myös muuta maankäyttöä, mikäli se ei aiheuta haittaa alueen pääkäyttötarkoitukselle.

Eri kaavamuotojen oikeusvaikutukset rakentamisen osalta ovat erilaiset. Asemakaava on yksityiskohtainen ja sitä on sellaisenaan noudatettava. Yleiskaava osoittaa rakentamiseen varatut ja muut alueet yleispiirteisemmin. Yleiskaavasta johtuvat rakentamisrajoitukset voivat olla oikeusvaikutuksiltaan ehdollisia tai ehdottomia. Rakentaminen ei ole sallittua, jos sen katsotaan vaikeuttavan yleiskaavan toteuttamista. Jos yleiskaavassa on annettu erityinen rakentamista rajoittava määräys, on rakentamisrajoitus ehdoton. Ellei erityistä määräystä ole annettu, ei yleiskaava pääsääntöisesti estä kaavan mukaista rakentamista. Tällöin on voimassa ehdollinen rakentamisrajoitus, joka tiettyjen ehtojen täytyessä turvaa maanomistajien oikeudet ns. "rahat tai lupa" –periaatteella. Yleiskaavan toteuttamista voidaan ajoittaa määräaikaisella rakentamisrajoituksella. Rakentamisrajoitusten aiheuttamista lunastus- ja korvausvelvollisuuksista on laissa omat määräyksensä (Hallberg et.al 2000).

Yleiskaavan oikeusvaikutuksia koskevat maankäyttö- ja rakennuslain säännökset ovat olennaisilta osin seuraavat:

MRL 42 §: Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

Yleiskaava korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyt yleiskaavan, jollei kaavassa toisin määrätä. Yleiskaava ei ole asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettun asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

MRL 43 §: Rakentamis- ja toimenpiderajoitukset

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varauksiksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (*ehdollinen rakentamisrajoitus*). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa yleiskaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten.

Yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (*rakentamisrajoitus*). Tällöin ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. Yleiskaavassa voidaan myös määrätä, ettei maisemaa muuttava toimenpidettä saa suorittaa ilman 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (*toimenpiderajoitus*).

Yleiskaavassa voidaan erityisellä määräyksellä kieltää käyttämästä rakennustoimintaan tarkoitettua aluetta enintään viiden vuoden aikana muuhun rakentamiseen kuin maatalouden ja muiden siihen verrattavien elinkeinojen tarpeita varten (*määräaikainen rakentamisrajoitus*).

Tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista johtuvasta lunastus- ja korvausvelvollisuudesta säädetään 101 ja 140 §:ssä.

MRL 45 §: Oikeusvaikutukseton yleiskaava

Yleiskaava voidaan laatia ja hyväksyä myös siten, ettei sillä koko yleiskaavan tai sen osan alueella ole tässä laissa tarkoitettuja oikeusvaikutuksia. Tällaista yleiskaavaa koskee kuitenkin, mitä 99§:n 3 momentissa säädetään lunastamisesta.

Yleiskaavan oikeusvaikutukset ilmenevät pääsääntöisesti kahdella tavalla. Ensinnäkin yleiskaavalla on muuta suunnittelua ja viranomaistoimintaa ohjaavia vaikutuksia (MRL 42§). Toiseksi yleiskaavalla on erilaisia rakentamista ja toimenpiteitä rajoittavia vaikutuksia (MRL 43§). Lisäksi rajoituksista saattaa johtua erilaisia lunastus- ja korvausvelvollisuuksia (MRL 101§ ja 140§).

Tärkein yleiskaavan ohjausvaikutus kohdistuu asemakaavoituksen ohjaamiseen. Muuta maankäytön järjestämisen suunnittelua, jota yleiskaava ohjaa, voi olla esimerkiksi rakennusjärjestyksen laatiminen. Yleiskaavan viranomaisvaikutus kohdistuu kaavoitus- ja rakennuslupaviranomaisten lisäksi muihinkin viranomaisiin. Viranomaisten tulee päätöksiä tehdessään katsoa, ettei toimenpide vaikeuta yleiskaavan toteutumista (Hallberg et.al 2000).

Yleiskaava voidaan laatia myös kokonaan tai joiltain osin oikeusvaikutuksettomana. Oikeusvaikutuksettomaan yleiskaavaan ei voida tehokkaasti

vedota esimerkiksi asemakaavoja laadittaessa tai niitä koskevassa muutoksenhaussa. Oikeusvaikutuksia vailla olevaan yleiskaavaan ei ole mahdollista tehokkaasti nojautua muussakaan MRL:n mukaisessa oikeusharkintaisessa päätöksenteossa, kuten esim. rakentamista, toimenpiteitä tai poikkeamista koskevassa päätöksenteossa. Yleiskaavasta tulee selkeästi ilmetä, milloin tai miltä osin kysymyksessä on oikeusvaikutukseton yleiskaava.

Uuden yleiskaavan vaikutus aikaisempaan kaavoitukseen

Maankäyttö- ja rakennuslain 42§:n 3 momentin mukaan yleiskaava korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyt yleiskaavan, jollei yleiskaavassa toisin määrätä. Yleiskaava ei ole voimassa sen alueelle hyväksytyt asemakaavan alueella, mutta se on ohjeena laadittaessa alueelle asemakaavan muutosta. Espoon eteläosien yleiskaavan alueesta valtaosa on jo asemakaavoitettu.

Muut osayleiskaavat Espoon eteläosien yleiskaavan alueella

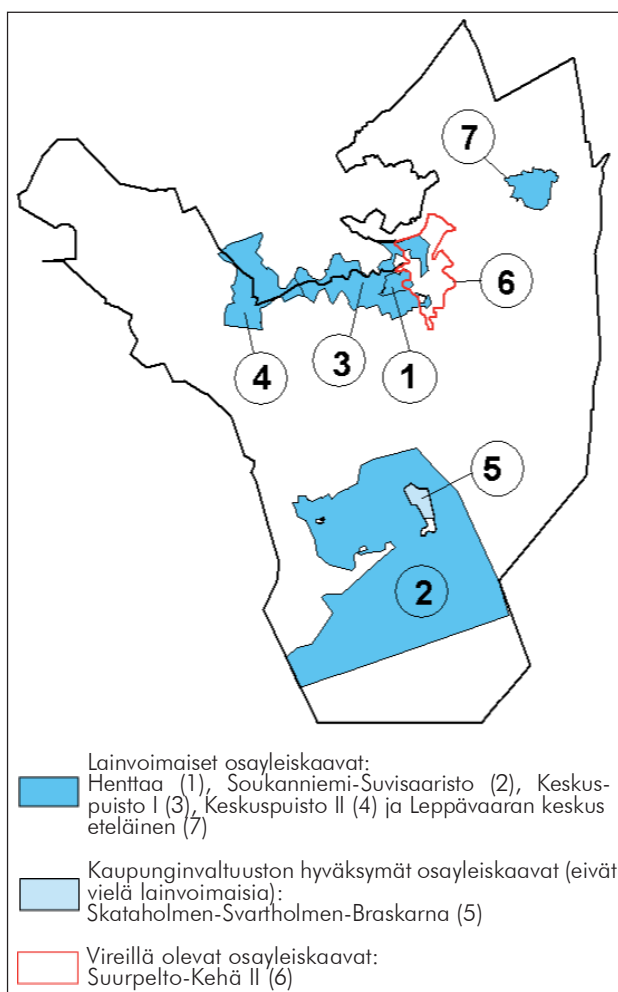
Espoon eteläosien yleiskaava-alueella on nykyisin voimassa viisi lainvoimaista osayleiskaavaa: Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaava, Henttaan osayleiskaava, Leppävaaran keskus-eteläinen osayleiskaava, Keskuspuisto I:n osayleiskaava ja Keskuspuisto II:n osayleiskaava.

Skataholmen-Svartholmen-Braskarna osayleiskaavasta on valitusprosessi kesken eikä se ole vielä lainvoimainen. Kaupunginhallitus on kuitenkin määrännyt kaavan tulemaan voimaan valituksen alaista Braskarnan saarta lukuun ottamatta.

Edellisten lisäksi Espoon eteläosien yleiskaava-alueella on vielä vireillä Suurpelto-Kehä II:n osayleiskaava, jonka Kaupunginhallitus on 24.5.2005 hyväksynyt ehdotuksena esitettäväksi kaupunginvaltuustolle (kuva 57).

Espoon eteläosien yleiskaavan suhde muihin osayleiskaavoihin

Leppävaaran keskus-eteläinen osayleiskaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 21.3.1995. Sen alueella on pääosin jo vahvistetut asemakaavat. Espoon eteläosien yleiskaava on laadittu siten, että siinä on otettu huomioon olevat asemakaavat ja muutostarpeet. Sen on riittävä ohje jatkossa asemakaavoitukselle, joten se korvaa aiemman Leppävaaran keskus-eteläisen osayleiskaavan.

Kuva 57. Muut osayleiskaavat Espoon eteläosien yleiskaavan alueella

Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaava vahvistettu 6.4.1988 ja saanut lainvoiman 28.6.1989. Se ohjaa asuntorakentamista rakennuspaikkakohtaisesti. Osayleiskaavassa on määritelty ohjeelliset rakennuspaikat ja asuntojen lukumäärä rakennuspaikkaa kohden.

Suvisaariston alueella on tutkittu mahdollisuuksia pientaloasumisen lisäämiseksi. Asiaa koskevissa selvityksissä on tultu siihen johtopäätökseen, että asuntojen määrän lisääminen edellyttää kaavallista tarkastelua. Samassa yhteydessä on todettu myös, että asuntojen merkittävä lisääminen Suvisaariston alueella edellyttää maankäytön yksityiskohtaisempaa tarkastelua. Espoon eteläosien yleiskaava on liian yleispiirteisenä sopimaton tähän tarkasteluun. Lisärakentamisen edellytysten selvittäminen on tarkoituksenmukaisinta suorittaa joko Suvisaariston osayleiskaavaa muuttamalla tai laatimalla alueelle asemakaava. Näin ollen Espoon eteläosien yleiskaava on tarkoituksenmukaisinta määrätä oikeusvaikutuksettomaksi Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaavan alueella. Näin menetellen on alueella noudatettavia poikkeamislupaperiaatteita mahdollista edelleen noudattaa tukeutuen Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaavaan, kunnes sitä muutetaan tai laaditaan asemakaava.

Soukanniemi-Suvisaariston kaava-alueen sisällä on aikanaan vahvistamatta jääneelle alueelle laadittu Skataholmen-Svartholmen-Braskarna -niminen osayleiskaava. Se on hyväksytty valtuustossa 20.6.2005. Kaupunginhallitus on 6.9.2005 antamallaan päätöksellä määrännyt kaavan tulemaan voimaan 14.9.2005 lukien, lukuun ottamatta Braskarnan saarta, tila Rn:o 1:948. Osayleiskaavaa voidaan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena. Skataholmen-Svartholmen-Braskarna-osayleiskaavan alueella Espoon eteläosien yleiskaava on liian yleispiirteinen ja siksi se on tarkoituksenmukaista määrätä oikeusvaikutuksettomaksi kuten Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaavan alueellakin.

Keskuspuisto II:n osayleiskaava on hyväksytty valtuustossa 17.12.2004 ja tullut voimaan 16.8.2006. Siinä on osoitettu Keskuspuiston alueen maankäyttö täsmällisemmin ja tarkemmin aluerajauksin ja kaavamääräyksin kuin Espoon eteläosien yleiskaavassa. Näin ollen on tarkoituksenmukaista määrätä Espoon eteläosien yleiskaava oikeusvaikutuksettomaksi Keskuspuisto II:n osayleiskaavan alueella.

Keskuspuisto I osayleiskaava on saanut lainvoiman 18.8.1999. Sekin ohjaa alueen maankäyttöä tarkemmin määräyksin ja aluerajauksin kuin Espoon eteläosien yleiskaava. Sen takia Espoon eteläosien yleiskaava on pääosin määrätty oikeusvaikutuksettomaksi Keskuspuisto I:n osayleiskaavan alueella. Kuitenkin Kehä II:n ja Keskuspuiston väliselle alueelle on suunniteltu uutta maankäyttöä, joka muuttaa myös Keskuspuisto I:n osayleiskaavaa. Alueelle on laadittu Suurpelto-Kehä II:n osayleiskaava, joka ei ole vielä valtuuston hyväksymä. Siinä osoitettu maankäyttö on kuitenkin osoitettu myös Espoon eteläosien yleiskaavassa ottaen huomioon Espoon eteläosien yleiskaavan yleispiirteisempi luonne. Sen takia Keskuspuisto I:n osayleiskaavan alueelta ne osat, jotka ovat Suurpelto-Kehä II:n rajauksen sisäpuolella, on tarkoitus korvata ja näin ollen Espoon eteläosien yleiskaava on kyseisillä alueilla oikeusvaikutteinen.

Henttaan osayleiskaava on saanut lainvoiman 16.1.1991. Se on verrannollinen Suvisaariston alueen osayleiskaavoihin siten, että siinäkin on rakentamisen määrästä annettu rakennuspaikkakohtaisia mitoituslukuja. Sitäkään ei ole tarkoituksenmukaista korvata huomattavasti yleispiirteisemmällä kaavalla, joten Espoon eteläosien yleiskaava on määritelty oikeusvaikutuksettomaksi Henttaan osayleiskaavan alueella lukuun ottamatta sitä osaa, joka sijaitsee Suurpelto-Kehä II:n osayleiskaavan rajauksen sisäpuolella. Kyseisellä alueella Henttaan osayleiskaavassa on rakentamisen tehokkuus määrätty suhteellisen alhaiseksi ja Suurpelto-Kehä II:n osayleiskaavassa alueelle on osoitettu tehokkaampaa rakentamista.

7 TOTEUTTAMISJÄRJESTYS

Kaupunginvaltuuston hyväksymien yleistavoitteiden mukaan yleiskaavan uusien alueiden toteuttamisjärjestys laaditaan kehittämissuunnitelmien painotuksen mukaan. Yleiskaavasta esitetään sen mukaisesti ensisijainen kehittämissuunnitelma, jolla alueella yleiskaavan uudet rakentamisalueet toteutetaan ensisijaisesti suunnittelukauden alkupuolella.

Kuvassa 58 esitetty ensisijainen kehittämissuunnitelma käsittää Kaakkois-Espoon sekä Länsiväylän vyöhykkeen, jota jatketaan (nuoli) Espoonlahdesta Kauklahteen. Lisäksi otetaan huomioon Espoon keskuksen voimistuminen ja Kauklahteen paikalliskeskustan ympäristö. Kehittämissuunnitelma sisältää noin puolet yleiskaavan uusista asuinalueista ja yli puolet uusista työpaikka-alueista.

Suurista liikennehankkeista ensisijaisen kehittämissuunnitelman toteuttamista edistävät erityisesti metron jatkaminen Matinkylään, Kehä I:n parantaminen ja Kehä II:n jatkaminen. Nämä liikennehankkeet on tarkoitus toteuttaa YTV-kuntien sopimuksen mukaan suunnittelukauden alkupuolella.

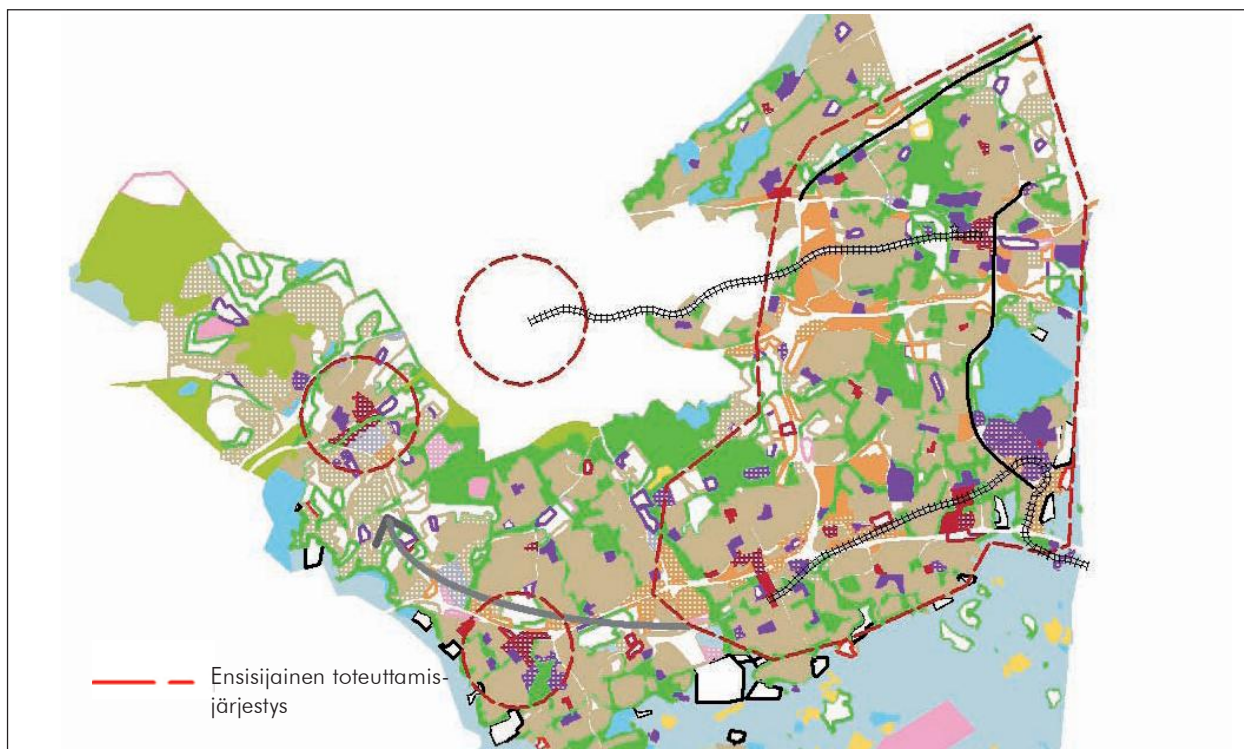
Ensisijaisen kehittämissuunnitelman ulkopuolelle jäävät uudet alueet toteutetaan pääsääntöisesti suunnittelukauden loppupuolella. Kuitenkin osa alueista voidaan toteuttaa jo aikaisemminkin, mikäli se on alueiden suunnitteluvaihtoehto ja kokonaistaloudelliset seikat huomioon ottaen perusteltua.

Toteuttamisjärjestys merkitsee suunnittelukauden alkupuolella mm. sitä, että:

- Kaupunkirakenne tiivistyy
- Väestökasvu pysyy nopeana Leppävaaran ja Matinkylän suuralueilla, nopeutuu Tapiolan suuralueella ja hidastuu Espoonlahdessa
- Kaupunkikeskukset vahvistuvat – Espoonlahti vähiten
- Liikenteen kasvu hidastuu - kevyen ja joukkoliikenteen asema paranee
- Palvelurakentamistarvetta erityisesti Leppävaaran suuralueella, Suurpellossa ja Saunalahdessa
- Alueiden rakentaminen halvempaa kuin myöhemmin toteutuvien
- Kaupungin maiden käyttö tehostuu

Suunnittelukauden loppupuolella rakentamisen painopiste siirtyy Espoonlahden ja Kauklahteen suuralueille. Tällöin:

- Kaupunkirakenne laajenee yleiskaava-alueen länsiosissa
- Väestökasvu nopeutuu Kauklahteen ja Espoonlahden suuralueilla, muilla suuralueilla hidastuu
- Asuntotuotannossa painottuu pientalorakentaminen
- Liikenteen kasvu nopeutuu
- Investointien tarve kasvaa Kauklahteen ja Espoonlahden suuralueilla, muilla suuralueilla uusinvestointien tarve vähenee oleellisesti

Kuva 58. Toteuttamisjärjestys, pohjakarttana nähtävillä ollut yleiskaavaehdotus.

ESPOON ETELÄOSIEN YLEISKAAVA

Yleiskaavatyöhön liittyvät suunnitelmat, selvitykset ja muu kirjallisuus

HISTORIA, KULTTUURIHISTORIA

Ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitus Espoossa. Sirkku Laine, Espoon kaupungin tekninen keskus, 1998.

Ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitus Helsingissä, Hoito-ohje. Sirkku Laine, Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 1996:4.

Espoo, Espoonkartanon alueen historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi 2004. Georg Haggren ja Jaakko Latikka, Museovirasto, rakennushistorian osasto.

Espoon eteläosien historiallisen ajan kylänpaikkojen yleiskaavainventointi 2005. Päivi Hakanpää, Museovirasto, rakennushistorian osasto.

Espoon eteläosien yleiskaavatyössä tarvittavat kulttuurihistorialliset inventoinnit. Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy. 29.11.2005.

Espoon eteläosien yleiskaava-alueen esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset. Muuttuvan maankäytön alueiden arkeologinen inventointi. 18.4-13.5.2005. Sirkka-Liisa Seppälä, Museovirasto, arkeologian osasto.

Espoon historiallinen tieverkko. Mikko Härö, Espoon kaupungin museo 1985.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema. Erkki Härö, Espoon kaupungin museo, 1984.

Espoon vanhojen teiden säilyttämismahdollisuudet. Työryhmän raportti 19.12.1985.

Kansallismaisema. Toim. Lauri Putkonen, Ympäristöministeriö, alueidenkäytön osasto 1993.

Muinaismuistolaki 17.6.1963/295: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1963/196330295>

Museoviraston lausuntopyyntö valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä, 18.1.2005.

Museoviraston Dnro 29/004/2003.

Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Ympäristöministeriö ja Museovirasto, Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16, 1993.

Rakennettu Uusimaa. Selvitys Uudenmaan rakennetusta kulttuuriympäristöstä, luonnos, Uudenmaan liitto 2005.

Rakennussuojelulaki 18.1.1985/60: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1985/19850060>

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja rakennettu kulttuuriympäristö. Muistio 25.10.2005, Ympäristöministeriö, Museovirasto ja Suomen kuntaliitto.

PALVELUT

Espoon eteläosien yleiskaava. Yleiskaavaluonnos 2030. Julkisten palvelujen tarve, varannot ja sijoittuminen.

Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen suunnitelmia ja ohjelmia A 43:2003.

Vähittäiskaupan palveluverkko 2030. Vähittäiskaupan palveluverkon kehittyminen Espoon eteläosien yleiskaavan rakennemallien ja vaihtoehtoisten joukkoliikennejärjestelmien pohjalta (2002). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B 54:2002.

KAUPUNKIRAKENNE

Alueellinen väestönkehitys 2005-2030. Arvioita Espoon eteläosien yleiskaavaluonnoksen mukaisen maankäytön toteuttamisen vaikutuksista Espoon alueelliseen väestönkehitykseen. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B75:2005.

Espoon eteläosien yleiskaava. Alustavat rakennemallit. Kehityskuvaluonnos 2030 (2002). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen muistioita C31:2002.

Espoon eteläosien yleiskaava. Alustavat rakennemallit. Lähtökohdat vuonna 2002 (2002). Espoon kaupunkisuunnittelukeskus.

Espoon eteläosien yleiskaava. Alustavat rakennemallit. Millaisen Espoon haluamme vuonna 2030? (2002).

Espoon kaupunkisuunnittelukeskus.

Espoon eteläosien yleiskaava. Alustavat rakennemallit. Valtuutetun työkirja. Osaraportti 4: Kehityskuvaluonnos TTKK/Yhdyskuntasuunnittelun laitos (2002). ISBN 952-15-0890-6.

Pientalorakentamisen selvitys Kehä III:n pohjoispuoleisilla alueilla Espoon Kauklahdessa. Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson/työryhmä 27.3.2006. Espoon kaupunki, kaupunkisuunnittelukeskus.

PKS 2025 Pääkaupunkiseudun tulevaisuuskuva. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja A 2003:3

Vanhanen, Tero (2003). Espoon kaupunkirakennetytologiat. Asuinalueet ja työpaikka-alueet. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B63:2003.

LIIKENNE

Ajoneuvoliikenne Espoossa 2005 (2006). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B 76:2006.

Espoon eteläosien yleiskaavatyön meluselvitys - Meluselvitysmuistio. Espoo 2006.

Espoon liikennejärjestelmävertailu. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B55:2002.

Espoon linjastosuunnitelma 2001 – 2005 (2001). Espoon joukkoliikennekeskus 2001.

Ilmanlaatu pääkaupunkiseudulla vuonna 2004 (2005). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2005:8. YTV.
 Liikenteen jäljet (2002). Tietoa liikenteen ilmanlaatu- ja meluvaikutuksista asuinympäristössä. YTV.
 Liikkumistottumukset ja niiden muutokset pääkaupunkiseudulla vuonna 2000 (2002). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja C 2002:11. YTV.
 Länsiväylän suunnan liityntäpysäköintiselvitys (2004). Espoon kaupunki, Tiehallinto ja YTV.
 Metro-/raideyhteys välillä Ruoholahti-Matinkylä. Ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA). Espoon kaupunki, Helsingin kaupunki, Liikenne- ja viestintäministeriö, YTV. Jaakko Pöyry infra, Strafica, Ramboll. 2006.
 Pääkaupunkiseudun ilmanlaatu (2005). Marraskuu 2005. YTV.
 Pääkaupunkiseudun ja sen lähialueiden liityntäpysäköintistrategia vuosille 2010 ja 2025 (2003). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2003:3. YTV.
 Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma PLJ 2002 (2003). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja A 2003:1. YTV.
 Pääkaupunkiseudun linja-autovarikot (2005). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2005:9. YTV.
 Pääkaupunkiseudun pääväylien meluntorjuntaohjelma vuosille 2000 – 2020 (2000). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2000:6. YTV.
 Pääkaupunkiseudun pääväylien meluntorjuntaohjelma vuosille 2005 – 2025 (2005). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2005:1. YTV.
 Pääkaupunkiseudun rautateiden meluntorjuntaohjelmassa vuosille 2001 – 2020 (2001). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2001:13. YTV.
 Sukkulointi pääkaupunkiseudun työssäkäyntialueella. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2006:3. YTV.
 Tavara liikenteen logistiikkaselvitys (2001). Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2001:11. YTV.

LAIT, ASETUKSET

Jätelaki 1072/1993
 Laki alueiden kehittämisestä 1135/1993
 Laki yleisistä teistä 243/1954
 Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelyistä 468/1994, 59/1995, 267/1999, 623/1999
 Luonnonsuojelulaki 1096/1996
 Maankäyttö- ja rakennusasetus 895/1999
 Maankäyttö- ja rakennuslaki 1327/1999
 Metsälaki 1093/1996
 Muinaismuistolaki 2957/1963
 Rakennusasetus 266/1959
 Rakennuslaki 370/1958
 Rakennussuojelulaki 60/1985
 Vesihuoltolaki 119/2001
 Vesilaki 264/1961
 Ympäristönsuojelulaki 86/2000

LUONTO

Arvio rakennemallien vaikutuksista Espoonlahden ja Laajalahden Natura 2000 –alueisiin (2002). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B 61:2002.
 Espoon arvokkaat geologiset kohteet 2006. Espoon ympäristökeskus. Monistesarja 2/2006.
 Espoon arvokkaat luontokohteet (1987). Espoon ympäristönsuojelulautakunnan julkaisu 2/1987. Espoon kaupungin painatuskeskus 1992
 Espoon eteläosien lepakkokartoitus. Espoon ympäristölautakunnan julkaisu, 3/2002.
 Espoon eteläosien yleiskaavatyön luontoselvitys (2002). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B60:2002.
 Espoon eteläosien yleiskaava. Luontoselvitys Halujärvi-Järvikylä-Mynttilä-Perinki. 2006
 Espoon eteläosien yleiskaava. Maisemaselvitykset. Espoon Kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä. B57:2002.
 Espoon eteläosien yleiskaava, Kehä II Turuntietä koilliseen. Selvitys ympäristövaikutuksista 12.8.1997, Maa ja Vesi Oy/Jaakko Pöyry Group. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus 08/1997.
 Espoon perinneympäristöselvitys 2003. Espoon ympäristölautakunnan julkaisu 1/2003.
 Espoon kaupunki. Espoon kaupungin viher- ja vapaa-aluejärjestelmä. Espoon eteläosien yleiskaava. Kaupunkirakenneselvitys -osaraportti. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen suunnitelmia ja ohjelmia, A30:1995.
 Espoon luontokohteet 2005. 16.2.2006. Espoon ympäristökeskus. 8. uudistettu painos.
 Espoon ympäristön tila 2000 (2001). Espoon ympäristölautakunnan julkaisu 6/2001.
 Espoon ympäristön tila 2004 (2005). Espoon ympäristölautakunnan julkaisu 1/2005.
 Espoonkartanon ympäristöselvitys, YIT Rakennus Oy, 22.3.2004.

Isolerade skogsområden i Esbo - Metsäsaarekkeet Espoossa. Espoon Kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä. B16: 1991.
Kasviyhdyksunnat eräillä Etelä-Espoon kulttuurialueilla. Espoon Kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä. B21:1995.
Kauklahdenväylän lähialueiden luonto-olosuhteet. Kooste tehdyistä selvityksistä. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B74:2005.
Linnusto- ja luontoselvitys Espoon eteläosien yleiskaavatyötä varten, Ympäristötutkimus Yrjölä Oy, 30.9.2003.
Maisema- ja luontoselvitysten tiivistelmät. Espoon Kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä. B56:2002.
Meriuposkuoriaisen esiintyminen Espoonlahden alueella, B79:2006. Ympäristötutkimus Yrjölä Oy, Alleco Oy
Muutokset Espoon arvokkailla luontokohteilla 2003, Espoon ympäristölautakunnan julkaisu 2/2003.
Muutokset Espoon arvokkailla luontokohteilla, Espoon ympäristölautakunnan julkaisu 3/98.
Suurpelto-Kehä II osayleiskaava-alueen ja Uusmäki-Painiityn alueen luontoselvitys (2002). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B59:2002.
Suvisaariston luontoselvitys (2003). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B67:2003.

OSALLISTUMINEN, VUOROVAIKUTUS

Asukasmielipiteitä ja näkemyksiä maankäyttövaihtoehtojen kehittämiseksi. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen muistioita C 28:2000.
Espoon eteläosien yleiskaava. Alustavat rakennemallit. Minun Espooni - Osallistuneiden palaute 2002 (2002). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen muistioita C30:2002.
Espoon eteläosien yleiskaavaaluonnos, Lausuntoraportti 28.4.2005. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen muistioita C:2005.
Espoon eteläosien yleiskaavaaluonnos, Mieli-pideraportti 28.4.2005. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen muistioita C:2005.
Yhteistyöseminaari 29.1.2001, koonnos puheenvuoroista ja keskustelusta. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen muistioita C 29:2001.

YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO

Espoon eteläosien yleiskaava 2030. Yleiskaavan taloudelliset vaikutukset. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B 83:2007.
Espoon jätevedenpuhdistuksen kehittämissuunnitelma, loppuraportti 26.4.2006.
Espoon kaupungin tukikohtaselvitys. Suunnittelukeskus Oy.
Espoon pilaantuneet maa-alueet. Menettelytavat kaupunkisuunnittelussa, rakentamisessa ja maankäytössä (2002), Ympäristökeskuksen monistesarja, Espoon kaupunki.
Selvitys Suomenojan kehittämissuunnitelma, 16.5.2006.
Tulvaongelma Espoossa. Espoon tulvatyöryhmä 6.10.2005.
Vesihuollon kehittämissuunnitelma.

MUUT SUUNNITELMAT JA SELVITYKSET

Espoon eteläosien yleiskaava, Kehä II Turuntietä koilliseen. Selvitys ympäristövaikutuksista 12.8.1997, Maa ja Vesi /Jaakko Pöyry Group. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus 08/1997.
Espoon eteläosien yleiskaava 2030. Yleiskaavaaluonnos 27.4.2004. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen suunnitelmia ja ohjelmia A 47:2004.
Sosiaalisten vaikutusten arviointi Espoon eteläosien yleiskaavan rakennemalleista (2002). Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B 58:2002.
Suurpelto-I vaikutusselvitys (2001), LT-konsultit Oy, Arkkitehtitoimisto B&M Oy, Fundus Oy.

MUU AINEISTO JA KIRJALLISUUS

Espolaisten asumistavoitteet 2000 (2001). Tutkimuksia Espoosta 1/2001. Tieto- ja tutkimuspalvelut. Espoon kaupunki.
Espoon ja Helsingin seudun väestöennuste 2002-2030 (2002). Raportteja Espoosta 4/2002. Kaupunkitutkimus TA OY ja Espoon kaupunki.
Espoon rakennusjärjestys (2002). Espoon kaupunki.
Espoon väestöennuste 2006-2013 (2005). Raportteja Espoosta 2/2005. Espoon kaupunki.
Hallberg, Pekka, Auvo Haapanala, Ritva Koljonen ja Hannu Ranta (2000). Uusi maankäyttö- ja rakennuslaki. Kauppakaari Oy, Helsinki.
Helsinki Region. Statistical Comparisons 2002. kaupunkisuunnitteluviraston kaavoitusosaston selvityksiä 2001:8.
Housing statistics in the European Union 2004. Boverket 2005. National Board of Housing, Building and Planning, Sweden. www.boverket.se.

Kestävä kehitys Espoossa 2005 (2005). Tietoisku 11/2005. Kehittämisen- ja tutkimusryhmä, Espoon kaupunki.
Maisala, Pertti (2008). Espoo - oma lukunsa. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus.
Pääkaupunkiseudun neuvottelukunta. Maankäytön ja asuntopolitiikan strategisia linjauksia. Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan julkaisu ja 13.9.2005. ISBN 952-473-611-X.
Pääkaupunkiseudun neuvottelukunta. Selvitys reuna-alueille sijoittuvista palvelutiloista ja niiden kapasiteetista. 23.5.2005.
SeutuCD-2003. CD-ROM. YTV 2003.
Sosiaalisten vaikutusten arviointi kaavoituksessa. Avauksia sisältöön ja menetelmiin. Suomen ympäristö 766, Ympäristöministeriö. Helsinki 2005.
Tapiolan asumisen ja väestökehityksen vaihtoehtoja ja erityispiirteitä (2003). Kaupunkitutkimus TA Oy.
Uudenmaan maakuntakaava. Uudenmaan maakuntavaltuusto 14.12.2004. Uudenmaanliitto.
Yleiskaavamerkinnot ja -määräykset. Ympäristöministeriön Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000-julkaisusarja, opas 11. Edita Prima Oy 2003.